

[Peter Larsen.]

på adskillige områder i de senere år har søgt at mildne kårene for andre unge: unge under uddannelse og unge, som skal etablere sig og skaffe sig bolig. Jeg skal ikke gå ind på en analyse af paralleller eller problemet ligestilling, men vil blot pege på, at kan vi opnå den samme positive indstilling til løsningen af landbrugets unges problem, der jo både drejer sig om bolig og arbejdsplads for unge mennesker, som har kvalificeret sig til på dette område at udøve deres manddomsgering, vil det være af meget stor betydning for hele samfundet, og derfor er venstre meget positivt indstillet og håber på en hurtig og saglig udvalgsbehandling.

Niels Ravn: Vi i det konservative folkeparti hilser det meget velkommen, at man nu endelig fra regeringens side tager et initiativ til at komme de nyetablerede landmænd til hjælp og dermed række generationsskiftet i landbruget en hjælpende hånd. Det er et område, som vi har talt for igennem år og søgt at få en lovgivning fremmet på. Om så det lovforslag, der her foreligger, er vidtgående nok, skal jeg komme tilbage til lidt senere.

Inden jeg gør det, har jeg en bemærkning til socialdemokratiets ordfører, hr. Chr. Rasmussen, idet jeg ikke rigtig blev klar over, hvorvidt hr. Chr. Rasmussen anbefalede lovforslaget eller gik imod det. Jeg går ud fra som en given sag, at landbrugsministeren og dermed regeringen står bag lovforslaget; det kunne også interessere mig at erfare, om det samme ikke er tilfældet for socialdemokratiets vedkommende — det fremgik ikke ganske klart af hr. Chr. Rasmussens ordførertale.

Jeg har kun nogle få og principielle bemærkninger vedrørende lovforslagets paragraffer — det egner sig jo i det store og hele bedst til udvalgsbehandling.

I § 1, hvor man opstiller de kriterier, hvorefter lån skulle kunne opnås, er der opregnet 4 punkter. Punkterne 2, 3 og 4 kan vi i det konservative folkeparti tiltræde. Jeg må dog sige, at punkt 3, hvori aldersgrænsen sættes ved 35 år, måske trænger til lidt nærmere belysning i et udvalg, idet der jo ifølge bemærkningerne i 1963 — det er det sidste år, forstår jeg, hvorfra man

har beregninger — var mellem 35 og 40 pct. nyetablerede, som var over de 35 år. Det kunne interessere mig meget at få opklaret, hvad disse personer egentlig stod for — hvilken baggrund de havde på det tidspunkt, da de etablerede sig. Men vi kan som sagt i princippet tiltræde disse 3 punkter.

Med hensyn til punkt 1 er vi derimod ikke tilfredse. Vi kan ikke acceptere grænsen på 45 ha. Vi mener, at denne grænse skal lægges væsentligt højere. Vi mener, den skal ligge på linje med den grænse, vi går ind for vedrørende loven om landbrugsejendomme, altså omkring ved de 100 ha. Jeg skynder mig at sige dette for ikke straks at blive angrebet af hr. Svend Haugaard for, at vi nu er ude efter gods-samlinger. Men jeg vil dog gerne tilføje, at selv om vi hæver grænsen til omkring de 100 ha, må vi fortsat lægge vægt på stk. 2 i § 1, hvor der står, at landbrugsministeren kan gøre undtagelse fra denne regel. Dette må efter vor opfattelse fortsat opretholdes, selv om man sætter det op til denne grænse.

Men vi mener i det konservative folkeparti, at der til de fire punkter, som her er nævnt, burde føjes et femte, således at der også efter denne lov kan gives støtte til sammenlægning af landbrugsejendomme, og her må man vel nok med hensyn til aldersgrænsen gå lidt højere op end 35 år, idet det normalt vil være sådan, at man har haft en landbrugsejendom i nogle år i hvert fald, før det bliver aktuelt eventuelt at udvide og have to landbrugsejendomme. Der bør altså efter vor opfattelse også ifølge denne lov være mulighed for at få lån til erhvervelse af ejendom nr. 2.

Jeg kommer så til § 3, der omhandler begrænsningen af lånets størrelse. Landbrugsministeren går i bemærkningerne ud fra et tænkt tilfælde — og det må vist i høj grad siges at være tænkt, når man inden for udlånsområdet, i intervallet mellem 50 og 70 pct. af ejendommens handelsværdi, opererer med et 30-årigt kreditforeningslån til 5 pct. p. a., idet kreditforeninger som bekendt aldrig under nogen forhold udlåner inden for dette interval, som jo i det store og hele er forbeholdt Dansk Landbrugs Realkreditfond. Det er her, de opererer, og i begyndelsen af intervallet måske også i nogen grad hypotekforeningerne.